بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ހިނގި ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: 2017/HC-A/332
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  - ނަން: އިސްމާޢީލް ރަޝީދު
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A367589
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް:- [illegible]
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް:- [illegible]
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:
  - ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: -
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ރަޖިސްޓްރީކުރި ތާރީޚު: 07 ޛުލްޤަޢިދާ 1438 / 30 ޖުލައި 2017
  - ހުކުމް ތާރީޚު: 04 ޛުލްޙިއްޖާ 1439 / 15 އޯގަސްޓް 2018
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޙުކުމް [illegible]
- ނަންބަރު: 145-J/MD/2017/4015
- ނިންމި ކޯޓު: ޖުވެނައިލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 02-02-2018
  - ހުކުމް ތާރީޚު: 02-02-2018
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު   ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް   ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ސަބަބު އަދި ގާނޫނީ އަސާސްތައް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތް އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރަމުން ސ.[illegible]/ މ.[illegible]، އިސްމާއީލް ރަޝީދުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން [illegible] ޤަޟިއްޔާއެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ [illegible]

- **ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ ސ.[illegible]/ މ.[illegible]، އިސްމާއީލް ރަޝީދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible] 09 ޖުލައި 2017ގެ 17:17 އިން ފެށިގެން 19 ޖުލައި 2017 ގެ 17:16 އަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެއެވެ.

2) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ކޯޓު އަމުރު، އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ސަބަބު އަދި ގާނޫނީ އަސާސްތައް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތް އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރަމުން، ސ.[illegible]/ މ.[illegible]، އިސްމާއީލް ރަޝީދުގެ ފަރާތުން 6 ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅާ، އެ ނުކުތާތަކު[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވާފައެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ޙުކުމް އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތިއަށް ހާޒިރުކޮށް ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ގަވާއިދު"ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

(ށ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ޙުކުމް އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 20 ވަނަ މާއްދާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2010/SC-A/19 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2015/HC-A/236 އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2013/HC-A/57 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާ، އަދި 2015/HC-A/170 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާ، މި ޤަޟިއްޔާ ތަކުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

(ނ) ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ޙުކުމް އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2010/SC-A/19 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2013/HC-A/177 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާއި ޚިލާފަށް، ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ ކޯޓުގައި ޖަވާބު ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމުގެ ސަބަބުތަކެއްނެތި ހުރުމުގައި ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

(ރ) ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ޙުކުމް އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ޕޮލިހުން ޝަކުވާ ސާބިތުކޮށް އިން އިސްތިމާރު ބަނދަރުގެ ބަންދުކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ކަނޑައެޅިގެން ދިރާސާކޮށްފައި ބުނެ އިސްތިމާރު ބަނދަރު ހަމަތަކާއި ގުޅުވައިގެން ވާޖިބުވާ ޙައްޤުތަކެއް ކަށަވަރުކޮށް، އަދި އަމުރު ނެރުއްވާފައިވާ ޤާނޫނީ

ޖިނާޔަތް އަދި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ޤާނޫނު އަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 20 ވަނަ މާއްދާއާއި، 42 ވަނަ މާއްދާއާއި، 45 ވަނަ މާއްދާއާއި، 46 ވަނަ މާއްދާއާއި، 48 ވަނަ މާއްދާއާއި، 52 ވަނަ މާއްދާއާއި، 53 ވަނަ މާއްދާއާއި، 54 ވަނަ މާއްދާއާއި، 57 ވަނަ މާއްދާއާއި، 62 ވަނަ މާއްދާއާއި، 63 މާއްދާއާއި، 64 ވަނަ މާއްދާއާއި، 68 ވަނަ މާއްދާއާއި، 69 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤުތައް ނިގުޅައިގަނެވިގެންދާ ގޮތަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާ.

(ށ) ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ގެ އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާއާއި 48 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާ.

(ނ) ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކުށުގެ ޝަރީޢަތުގައި ބަންދު ކުރެވިފައިވާ މީހުންގެ ހައްޤާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމައިދިނުމަށް ފަރިޔާދުންގެ ކުރިމަތިލެވުން މަޙްކަމަ ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން "ކުށުގެ ޝަރީޢަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަރިޔާދުންގެ ކުރިމަތިލެވުން ޤާޟީއާކުން ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ހުރަސް ފަރިޔާދު ވަގުތުން އެމަޖިސްޓްރޭޓް ބަލާގޮތާ ފަރިޔާދުގެ ކުރިމަތިލެވޭ ހުރި ކުރަންޖެހޭކަން އިސްތިސްނާކޮށްދީފައި ގަވާއިދުގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އޮންނަން އޮންނައިރު، އެ އިޖުރާއަތާއި އެއްގޮތް ސަރީޢަތުން އަދާފުރާނައިފުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅައިފައިވާ ނުކުތާ.

3) މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ 145-J/MD/2017/4015 ގެ އަމުރަކީ، 2017 އޮކްޓޫބަރު 23 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި

ދަޢުވާކުރާއި އިތުރު ބަޔަކު ބައިވެރިވެގެން ސ.ފުނަދޫ/ ކޯސްޓާރިގެ، އާދެން ތުހުމަތުގެ ވަގުތުން އޮންނަން ފަރާތްތަކުގެ އާދޭ ދިރިއުޅޭ ނ.ވާރު/ މ.ސްޓީއާދި ގޮނޑުއަށް އާދެން ތުހުމަތުކުރެވުނު، އާދެން ތުހުމަތު ހިފެހެއްޓި އޮންނަން ޖެހުނީ ހިނގައި ގެންދިއުމުގެ ސަބަބުން އާދެން ތުހުމަތު ނިޔާވުގައި މުޖުތަމަޢުގައި މ.ގާއިދު/ މާލެ، އިސްލާމިކު ތުހުމަތު ބައިވެރިވުމާ އަޅުވާފައިވާ ތުހުމަތު ހިނގައިގަތުމާއި، އިސްލާމިކު ތުހުމަތަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ ވަކިން އަނިޔާވެރިކަން ހިންގާފައިވާ އަޅުވާފައިވާ ތުހުމަތު ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގައި އެކު ހުރިހާ ތަޙުޤީޤުގައި ބަދަލުކުރަން އޮފީސްއާއި ސަބަބުން އިސްލާމިކު ތުހުމަތު ދިރާސާކުރުމަށް މުޅި ސަރަޙައްދު އަޅުވާފައިވާ ބަދަލުކޮށްދިނުމުގެ ފަރާތުން ބަދަލުކުރުމަށް، މުޖުތަމަޢުގެ ހުރި ނުރައްކާތެރި އަދި ހުރިހާ ދާއިރާ ހުރިހާ ހުރިހާ ތަނެއްގައި ބަދަލުކުރުމަށް، އަދި މި މުޖުތަމަޢަށް ޖެހިއްޖެ ކަމެއް ހިނދު މުޖުތަމަޢަށްކުރާނެ މަސް މުޖުތަމަޢުގެ ގެ ބެލުމަށް ތަޙުޤީޤުގައި ހުށަހެޅުމަށް އޮވޭ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމާއި ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވުމުގެ ފުރުޞަތު ހުއްޓުވުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އަމުރުކުރެއްވުން އެދި ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/161600 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ފަނޑިޔާރަކަށް ހުށަހަޅާފޯމު" އިން ހުށަހެޅުއްވުމުން، މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމާއި ސަލާމަތާއި، ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި 09 ޖޫން 2017 ގެ 17:17 އިން ފެށިގެން 19 ޖޫން 2017 ގެ 17:16 އަށް ނިމެންދެން ދިހަ (10) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް، މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އަންގައި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރަކަށް އެދެންތިއްބެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އުޞޫލުގެ ނިޒާމުގައި މުޖުތަމަޢުގެ ތަޙުޤީޤުކުރުމާއި ދަޢުވާކުރުމާއި ޝަރީޢަތް ކުރުމާއި އަދި ހުކުމް ތަންފީޒުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތު)ގެ ޤާނޫނު، ބަންދުކުރުމުގެ 02 ޖޫން 2017 ގައި އަމަލުކުރަން ފަށައިފައިވާ ކަމާއި، އެޤާނޫނުގެ އަމަލުކުރަން ފަށާފައިވާ އަމަލުކުރުމާއި ނުކުތާގައި އަދި އެއަމުރު ތަންފީޛުކުރުމުގައި މިފަދަ ހުކުމްތަކުގައި އަދި ބަން

އަމަލުކުރަންޖެހޭނީ އެޤާނޫނާއި އެޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދިފައިވާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި، އެޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، އެޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެޤާނޫނުގެ 212 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގެ 1، 2 އަދި 3 ވަނަ ނަންބަރަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮތުމުން، މިހާރު [illegible] ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭނީ ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނާއި އެޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ [illegible] [illegible]

(ށ) ތިންވަނަ ސުވާލު: [illegible] ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއް [illegible] [illegible] [illegible] އޭގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ޝަރީޢަތުން ބަލަންޖެހޭ ސަބަބުތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަމާއި، އެ ސަބަބުތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވުން [illegible] ކުރުމުގެ ކުރިން އެ މީހަކު ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަމާއި، އެގޮތުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] ބަންދުކުރުމުގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުށެއްކަމާއި، އެ ކުށަށް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުށެއްކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ [illegible] ކުށެއްކަމާއި، ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރަން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ [illegible] އެނގެން [illegible] ކުރީގެ ތުހުމަތުގައި [illegible] ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޭގެ ބަންދާމެދު[4]

ކޯޓަކަށް ނިސްބަތްދިނުންކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި އެބަޔާންކޮށްފައި، އެއީ:-

1- އޭނާ ބަންދުގައި ބަހައްޓުމަށް އަމުރު ކުރުން؛

2- އެއްވެސް ޝަރުތަކާ ނުލާ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރު ކުރުން؛

3- ކަފާލާތުގެ ދަށުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރު ކުރުން، އަދި

4- ޝަރުތުތަކާއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރުން، ކަމެވެ؛

ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ހުށަހެޅުމުން އޭނާގެ ބަންދާމެދު އިސްވެ ބަޔާންކުރި ގޮތުގެ ތަރުތީބުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، އޭނާގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށާ ގުޅޭ ޝަރީޢަތުގެ ހާލަތުގެ ބަލަންޖެހޭ ކަންތައް ބަލާފައި، ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށުގެ ކުރިއަށްދާނެ ނަތީޖާއާއި، ކުށްކުރުމުގައި ބޭނުންކުރި އާލާތާއި ހިފާނަމަ ވެފައި އޭނާގެ ދުރާލާ ރާވައިގެންކަމާއި ހިމެނޭ ބުނެވިފައިވާ ކަންތައް އެނގޭ ދަލީލު ފާހަގަކުރެވިފައި، ޤާނޫނީ ބާރު ލިބިފައިވާ އަމުރުކޮށްދިނުމަށް ގޮތުން ޝަރީޢަތުގެ ޤާޟީއަށް ބެލެވޭ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) 59 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލައިގެން އެކަށީގެން؛

އިސްވެ ބަޔާންވެ ދިޔަ ގޮތުގެމަތިން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި މީހެއް "ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގެ އަމުރު" ދޭގޮތަކަށް ނުކުތުވާން ކަމެއް، އެބައިން ފާޅުވާ ދޮޖުރި؛ މައްސަލައެއްގެ ސަބަބަކަށް ނިމެންދެން ބަލާ ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގެ އަމުރުކުރުން ކަމެއް، އަދި ދުވަސް ކޮންމެ؛ ވަކި މުއްދަތަކަށް ބަލާ ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގެ އަމުރުކުރުން ކަމެއް، މިދެ ގޮތުގެ ސަބަބަކީ ނިމެންދެން ބަލާ ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގެ ފާސިލުކަން އަމުރު ކުރެވޭނީ، ދެ ސަބަބެއް ފުރިހަމަވެގެން ކަމެއް، އެއީ؛

1- އޭނާ ކުށް ކުރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުރުމާއި، އަދި

2- އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، އޭނާއާދޭތެރޭ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ހެކި ޝާހިދުންނަށް ނުވަތަ ހެކިބަސްދޭން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައި މަސައްކަތް ކުރާނެކަމަށް، ނުވަތަ؛ ހެކި ނެތިކޮށްލާނެކަމަށް، ނުވަތަ؛ ފިލައިގެންދާނެކަމަށް، ނުވަތަ؛ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެކަމަށް ފާސިލުކަން ގާތުން ކުރެވުނު ބަލައިލުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

(ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އަންގާފައިވާ، ދުވަސް ކޯޓަކީ، ވަކި ދުވަހަކަށް ހިނގާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރު ކުރެވޭނީ، ފަސްޖެހިގެން ކުރިމަތިލާ ކުރިން ކުރިޔަށްގެންދަން މުއްދަތުތަކުގައި ޖިނާއީ ޝަރީޢަތެއް ހުއްޓުވުމަށް ނުވަތަ ހޯދުމަށް ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން ސަބަބެއް އޮތް، އެކަމުގެ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭ ބަންދުކުރެވޭ މީހަކު ހުރުމަށް ނުވަތަ ހަމަޖެހިފައި، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުނުވާނެ ގޮތުގެމަތިން އެއް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރުމުގެ ބާރުކޯޓުތަކަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަށް ބަލައިގެން އެނގެއެވެ.

(ށ) ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ: އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލާގައި މާލެ/ މ.ޖޯއިފް، އިސްމާއީލް ނަސީރުގެ މައްސަލަ ދުވަހުން ކުރިޔަށްދިޔަ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ޖިނާއީ ބެޖެހޭ ކުރަންޖެހޭ ބާރުގައި ހިފެން މަސައްކަތުގައި ބަލައިގަތުމުގެ ދުވަހުތަކުގައި، އިސްމާއީލް ނަސީރު ބަލައިގަތުން ކުރިޔަ މަސައްކަތްކޮށް ދުވަހުތަކަށް މިމައްސަލައިގެ އަދި ހިންގާކޮށްފައި ވަކިން އަނިޔާވާ ގޮތަކަށް ކުރުނު ތިމާގެ، އަމުރުކޮށްދީ ގަވާއިދުގައި ދެކޮޅަށް ހަރަކާތްތެރިވާ ހިމާޔަތްތަކާއި ބެލުމަށް އެހީތެރިވެދޭނެ ސަރުކާރުން އިސްމާއީލް ނަސީރު ދާއިރާތަކުގެ މަޤްޞަދުގެ އަމަލު ތަކުރާރުކުރެވޭ ކަމަށް ބެލުވިކަމުގައި އަދި މި މައްސަލައަކީ މުހިއްމު މަދު ހިތްޕާ މައްސަލައަށް ކުރެވިދާނެ އިސްމާއީލް ނަސީރު މަޤްޞަދުގެ ތަކުރާރު ގޮތަށް ތަކުރާރުވުމާއި ސަރުކާރުން ދެނެގަނެ ވަޒީފާ ތިބޭ ވަގުތުތަކަކީ މަގުބޯ، މިނިސްޓްރީ އަދި ހަމަތަކަށް ކުޑަކުދިން ކަނޑައެޅި ވަރުގައި އިސްމާއީލް ނަސީރު ބަންދުކުރުމުގައި ބަރަޖަން އަމަލުތައް ދަމަހައްޓައި އަނބުރާ ދަރި ކުޅޭގެ ސަރުކާރުގެ މަޤްޞަދު ދަރުމަތުގެ ފަރާތުން ހުރަހަ ޖީލުތަކަކަށް ދިފާޢުލުކުރުމުގެ ހަރުކަށި ސަރުކާރުގެ

ދަރުމަތުގެ ފަރާތުން ދެކޭކަމީ ވަރަދަތަކުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި

ފޮށްޓުގައި ލިޔުން ބެލުމާއި، ޖަރީމާއި، ދެން ހަމައެކަނި ބުނުންތަކުގެ މައްޗަށް ހިންގުމުގެ

ކުރެވިފައި އެކުލެވިގެންވާ ޝަރުޢީ ބަޔާނުން މުޅިއަކުރުގެ ސިފައިގެ ތަފްސީލުކޮށްދޭނެ އަދި

މުޅިއަކުރުއަށް ބޭނުމި ގެއްލުންތައް ތިބެވުނީ ކުރެވިދާނެތީއި، ފަސްޓްގައި ލިޔުން މުހުރާއި އިސްލާމީ

ޝަރީޢަތުގައި ހަމަ ކާނަލްއިޖުރާތު އަނބު ބޭނި ކުރެވުނު ތުހުމަތުގައި ހިމަން ޖިނާއީ ކުރެވިފައި އަދި

އޭގެ ދިފާޢުގެ ފުރުސަތު އަދުލުވެރިގައި ކާނޫނީ އިޖުރާތުތަކަށް ތަބާވެގެން އަށް ބޭނި ކުރެވުނު ތުހުމަތުގައި

ހިމަން އަދި އަށް ބެޭ އަމަލު ކާނޫނީ އިޖުރާތު ކުރެވުނު ތުހުމަތުގައި ހިމަން ކުރެވި ކުރެވި ކުރެވިފައި ސާބިތު

އޮންނަކަމެވެ.

(ބ) ފަސްވަނަ ކަމަކީ: އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި،

2017 ޖުލައި 23 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ބުނާ ބަޔަކު ބަޔިނާވެގެން

ސ. ފ. ހިތަދޫ، ފަހަރުސްދީގެ، އާދިން ޝަރީޢަތުގެ ފަހަރުން އެއްހަތަރު ފުރަތަމަ ދިޔައީ ކ. މާލެ/ މ. ސާބިތުއޮތް

ގޮތުގައި އާދިން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުން، އާދިން ޝަރީޢަތު ހިފެހެއްޓި ކުއްލިއަކު ތުހުމަތުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ

ސަބަބުން އާދިން ޝަރީޢަތު ނިޔާވާތީ ތުހުމަތުގައިވެސް، މާލެ/ މ. ނިޔާފް، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު މި އަމަލުގައި

ބަޔާންކުރެވިފައި، ފޮރެންސިކް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ އިންޖީނިއަރިން ލިބުނު ސިއްރު ތަޙްލީލުކުރި އަދި މި

އަމަލުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ޑްރަގްސް ސ.ސ.ޖ.ވ. ފޮޓޯ، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ލިބުނު ހެކި ނަތީޖާ

ފޮރެންސިކް ގޮތުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު ބައްދަލު މައްސަލަ ކުރެވުނީ ފޮރެންސިކް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ

ފަރާތުން ހުށަހެޅުނު، ފޮރެންސިކް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/161600 "ބަލައިގެ މައްސަލަ

އިތުރު ތަޙްލީލުކުރުން ފަރާތުން ހުށަހެޅި ފޮޓޯ" އިން އެނގެން އޮތުމަށް؛ ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން އިސްލާމީ

ޝަރީޢަތު އިތުރަށް ބަލައިގައި ބަޔާންކުރެ ފާހަގަކުރި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވުނު

މައްސަލައަކީ، ފަސްޓުގައި ލިޔުނު މަރުދުގެ މައްސަލައިގެ ނަތީޖާއަކީ، މުޅިއަކުރުގެ ސާފުކުރުމަށް ތަޙުލީލުކުރި

މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒްގެ ކާނޫނީ ތަޙްލީލުގެ އެނގެން އޮންނަކަމަށް، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު

ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ގެ ޝަރީޢަތުގައި މުޅިއަކުރުގެ

ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި 10 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އިސްލާހީ ތަދުބީރު، ބަނދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] މިޤަޟިއްޔާ ބެލުމުގައި [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ އެއްވެސް ފަނޑިޔާރަކަށް ނުފެންނަކަމެވެ.

އެހެންކަމުން، މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން އިސްލާހީ ތަދުބީރު މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި ބަނދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ނެރުއްވާފައިވާ ކޯޓު އަމުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭފަދަ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

- **ޙުކުމް**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4015 ކޯޓު އަމުރު ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި [illegible] [illegible] [illegible].